

Sygn. akt V GC 1914/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu Wydział V Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jan Matecki

Protokolant: Natalia Borowy

po rozpoznaniu w dniu 15.01.2018 roku w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: P. K.

przeciwko: M. Z.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego M. Z. na rzecz powoda P. K. kwotę 334,96zł (słownie: trzysta trzydzieści cztery złote 96/100) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 maja 2017r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała.

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 134,68zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR Jan Matecki

Sygn. akt V GC 1914/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24.05.2017r. powód P. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. Z. kwoty 510zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu – w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych wraz ze zwrotem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pozwu powód stwierdził, iż pozwany nie płacił należności powodowi za wykonane przez niego usługi transportowe, a wobec powyższego powód zlecił windykację należności firmie windykacyjnej (...) sp. z o.o. z/s we W. i obecnie dochodzona kwota jest należnością za dochodzenie tej należności powoda przez firmę windykacyjną. Do pozwu powód dołączył kserokopię faktury wystawioną jemu przez firmę windykacyjną na kwotę 510zł netto z dnia 3.11.2016r, oraz kserokopię dowodu zapłaty przez niego należności z tej faktury, kserokopię noty księgowej wystawioną przez powoda pozwanej na kwotę 510zł, wezwanie do zapłaty. Nakazem zapłaty z dnia 11.7.2017r. wydanym w postępowaniu upominawczym referendarz zasądził dochodzoną pozwem należność wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania. Od wydanego nakazu zapłaty sprzeciw wniósł pozwany. We wniesionym sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, oraz o zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu swojego stanowiska pełnomocnik pozwanego stwierdził, że żądanie powoda stanowiące blisko 20% wartości należności podlegającej windykacji, jak i w odniesieniu do podjętych działań windykacyjnych jest całkowicie nieuprawnione. Powód nie wykazał aby w niniejszej sprawie zostały podjęte czynności windykacyjne, których zakres wykraczałby poza zakres normalnych działań wykonywanych

przy odzyskiwaniu długu, a nadto takie które generowałyby uzasadnione i celowe koszty w wyższej wysokości niż przyznana powodowi rekompensata z tytułu odzyskiwania należności w ryczałtowej wysokości 40 euro przysługującej na podstawie art. 10 ust.1 ustawy. W sprawie niniejszej windykator sporządził wezwanie do zapłaty wysyłając je początkowo nie na adres doręczeń pozwanej ujawniony w ewidencji działalności gospodarczej, lecz na adres siedziby pozwanej, dopiero później 3.11.2016r. wysyłając emailem prawidłowo zaadresowane wezwanie. Pozwana nie kwestionowała przy tym swojego zadłużenia i tego samego dnia zleciła przelew całej sumy należności powodowi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony są podmiotami gospodarczymi. Powód wykonał na rzecz pozwanej przewóz towarów. Powód wykonał zawartą umowę. Za wykonanie umów przewozu powód wystawił pozwanej faktury z dnia 05.08.2016r. na kwotę 344,40 euro – dowód k.14 akt. i z dnia 10.08.2016r. na kwotę 270,60euro - dowód-k.15akt. W obydwóch fakturach termin płatności określony był na 60 dni. Ponieważ w terminie pozwana nie zapłaciła należności powód zlecił windykację należności firmie (...) sp. z o.o. z/s we W.. Firma windykacyjna wysłała 21.10.2016r. upomnienie pozwanej na adres siedziby spółki-dowód k.16-17akt. Pozwana w ewidencji i informacji o działalności gospodarczej wskazała adres do doręczeń ul. (...) G.. Wezwanie nie zostało doręczone z uwagi na przesłanie jego pod adres : BP D. 25-18- dowód k. 12,16,17. W dniu 2.listopada firma windykacyjna sporządziła wezwanie do zapłaty dla pozwanej, które również zostało skierowane na niewłaściwy adres- dowód k.18 akt. W dniu 3.11.2016r. wysłane zostało kolejne wezwanie do zapłaty skierowane również pod niewłaściwy adres – dowód k.22akt..W tym samym dniu emeilem firma windykacyjna wysłała pozwanej wezwanie do zapłaty, które zostało odebrane przez pozwaną i pozwana 4 listopada zapłaciła całą należność za obydwie faktury w kwocie 615 euro – dowód k.24akt. Firma windykacyjna wystawiła powodowi fakturę za wykonanie czynności windykacyjnej w kwocie 627,30zł brutto (510zł netto) k.25akt. Powód zapłacił należność firmie windykacyjnej – dowód k.26akt. Powód wystawił notę księgową pozwanej na kwotę 510złnetto- dowód k.27akt. Ponieważ pozwana nie zapłaciła należności wynikającej z tytułu noty księgowej, powód wystawił wezwanie do zapłaty pozwanej- dowód k.30akt. i następnie skierował sprawę do Sądu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o załączone do akt sprawy dokumenty. W ocenie Sądu nie budzą one wątpliwości co do ich rzetelności, która nie była kwestionowana przez strony, a wobec powyższego w ocenie Sądu są one wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że pozwana nie uregulowała w terminie należności z faktur, których płatność powinna nastąpić najpóźniej w dniu 4.10.2016r. i 9.10.2016r. roku. W związku z tym powód zasadnie zlecił windykację specjalistycznej firmie, która podjęła czynności windykacyjne wobec pozwanej. Były to trzy wezwania do zapłaty, skierowane jednak na niewłaściwy adres oraz jeden email prawidłowo wysłany. Zapłata powinna nastąpić w oznaczonym dniu, bo takie było uzgodnienie stron. Powód opiera swoje roszczenie na treści art. 10 ustawy z dnia 08.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2013 poz. 403 z późn. zm.).

Na mocy tego przepisu, wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ustęp 1 lub art. 8 ustęp 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40,00 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. W przypadku, gdy koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie w transakcji handlowej przekroczą kwotę, o której mowa w ust. 1 wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów, w tym kosztów postępowania sądowego, pomniejszonych o tę kwotę (§ 2 powyższego artykułu). Tak więc kwota 40,00 euro stanowi rekompensatę w stałej wysokości z tytułu kosztów odzyskiwania należności i przysługuje ona wierzycielowi w momencie opóźnienia w płatności przez dłużnika.

Tego rodzaju unormowanie wynika z celu nadrzędnego, jaki jest związany z przedmiotową regulacją tzn. ochrona wierzyciela, który w razie opóźnienia wykonania zobowiązania przez dłużnika ma prawo sięgnąć po działania windykacyjne wierzyciela, bez dokonywania innych czynności, a w szczególności bez potrzeby wykazywania szkody

(art. 361 k.c.). Przy czym odwołać się tutaj należy do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16.02.2011r. w sprawie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U. UE L z dnia 23.02.2011r.), której zasady implementowano do cytowanej wyżej ustawy z dnia 08.03.2013r. W art. 1 ust. 20 Dyrektywa przewiduje, że oprócz roszczenia o zapłatę stałej kwoty na pokrycie kosztów odzyskiwania należności wierzyciele powinni mieć również roszczenie o zwrot pozostałych kosztów odzyskiwania należności, które ponoszą w powodu opóźnień w płatnościach dłużnika. Potrzebę zwrotu kosztów windykacji uzasadniano tym, że konieczna jest uczciwa rekompensata za ponoszone przez wierzycieli koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach, aby zniechęcić do opóźnień.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że od 01.01.2016r. obowiązuje nowe brzmienie art. 10 ust. 2 ww. ustawy wprowadzone ustawą z dnia 09.10.2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2015r. poz. 1830). Zgodnie z tym brzmieniem, oprócz kwoty, o której mowa w ust. 1 (równowartość kwoty 40,00 euro przeliczonej na złote), wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności, przewyższających tę kwotę.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, że w przypadku żądania zwrotu dalszych kosztów przez wierzyciela (przewyższających swoisty ryczałt w wysokości równowartości 40,00 euro, który jak wynika to z materiału dowodowego nie został zapłacony przez pozwaną) powinien on udowodnić fakt i zasadność ich poniesienia. Zatem wykluczona jest zupełna dowolność wierzyciela, jeśli chodzi o skalę wydatków poniesionych w celu odzyskania danej należności. Tym bardziej, że ustawodawca w zmienionym przepisie jednoznacznie zwerbalizował sens rozpatrywanego terminu wskazując, iż zwrotowi podlegają jedynie koszty poniesione w uzasadnionej wysokości. Takie sformułowanie ustawy nakłada na Sąd obowiązek zbadania, z punktu widzenia tego kryterium, kwoty poniesionej przez wierzyciela, której zasądzenia domaga się powód w procesie.

Przy czym nie można tracić z pola widzenia, że wierzycielowi przysługują także i inne środki ochrony prawnej w razie niewykonania przez dłużnika zobowiązania. Po pierwsze, w myśl art. 481 k.c. wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie, nawet wtedy, gdyby nie poniósł szkody. Po drugie, jeżeli dłużnik nie spełnił świadczenia na skutek zwłoki wierzycielowi przysługuje roszczenie odszkodowawcze (art. 477 § 1 k.c.).

Wysokość kosztów windykacji podlegających zwrotowi na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy winna więc uwzględniać interesy obu stron. Ponadto wydatki związane z windykacją powinny być traktowane w kategoriach szkody spowodowanej wadliwym wykonaniem zobowiązania przez dłużnika. Zatem istnieje potrzeba szczegółowego zbadania, czy fakt opóźnienia wykonania zobowiązania oraz poniesienie wydatków na windykację w określonej wysokości pozostają ze sobą w związku, który można nazwać adekwatnym związkiem przyczynowym.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, zdaniem Sądu, zasadne jest stwierdzenie, że powód nie wykazał w sposób odpowiedni, iż żądanie kwoty przekraczającej ryczałt 40,00 euro jest uzasadnione. Jakkolwiek nie budzi wątpliwości okoliczność, że powód, po upływie terminu realizacji zobowiązania, mógł zatrudnić firmę windykacyjną, nawet bez dodatkowych wezwań do zapłaty, to z kolei wątpliwe jest, aby koszt wysłania listami poleconymi upomnienia i dwóch wezwań do zapłaty, sporządzonych według przygotowanego wzoru oraz emaila, powinien zamykać się kwotą 510 zł. Zważyć bowiem należy, że nie zostały przedłożone do akt żadne dowody, iż oprócz tych czynności firma windykacyjna wykonywała na zlecenie powoda jakiegokolwiek inne czynności. Nie przedstawiono umowy zawartej z firmą windykacyjną. Na dowód poniesienia kosztów windykacji przedstawiono jedynie fakturę VAT wystawioną przez (...) sp. z o.o. z/s we W.. Wprawdzie w treści faktury wpisano, że została wystawiona z tytułu windykacji należności za zlecenie (...) od kwoty 2686,57 zł., jednak dowód taki nie może stanowić wystarczającej podstawy do dokonania ustaleń zgodnych z twierdzeniami powoda, wynikającymi z treści pozwu. Faktura jako dokument prywatny jest dowodem, ale nie przesądza o treści umowy łączącej powoda z firmą windykacyjną. W związku z czym nie wiadomo do czego konkretnie zobowiązała się firma windykacyjna, a w szczególności do jakich czynności zmierzających do windykacji należności.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby firma windykacyjna podjęła inne czynności poza tymi, które Sąd powołał w stanie faktycznym. W ocenie Sądu opóźnienie w zapłacie wynagrodzenia za wykonane usługi transportowe powodowi wynikało z przejściowych problemów z płynnością finansową pozwanej, o czym świadczy fakt, iż pozwana dokonała zapłaty niezwłocznie po jej wezwaniu emilem przez firmę windykacyjną, a jak wynika z treści sprzeciwu wcześniej pozwana informowała powoda, iż zapłata nastąpi na przełomie października i listopada 2016r.-dowód. K.47v. Nie trzeba było podejmować działań wywiadowczych co do sytuacji ekonomicznej pozwanej. Wyżej wymienione czynności nie mogą w ocenie Sądu stanowić wystarczającej podstawy do uznania za uzasadnione żądanie przez powoda wynagrodzenia w kwocie 510zł. W tym sporze to na powodzie spoczywał ciężar wykazania, że żądanie przekraczające ustawowy ryczałt kwoty 40,00 euro na jedną fakturę jest uzasadnione, nie zaś dowolne. Samo przedłożenie faktury i dowodu jej zapłaty nie jest wystarczające. Ponadto standardowe wynagrodzenie żądane od pozwanej musi być w pewnym przynajmniej stopniu adekwatne do wykonanej pracy. W zakresie standardu została zaś ona wyceniona ryczałtowo na kwotę 2x40,00 euro. (vide: Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 10.10.2016r. w sprawie XIII Ga 658/16).

Wobec powyższego należy uznać, że powód nie udowodnił, iż należy mu się za odzyskanie należności zwrot kwoty przewyższającej równowartość 40,00 euro za jedną fakturę według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził jedynie kwotę 334,98 euro zł., jako równowartość 2x40,00 euro, według kursu NBP o którym mowa wyżej. Kurs euro na dzień 30.09.2016r. wyniósł 4,3120zł za 1 euro. Pomnożone przez 80 euro daje kwotę 344,96zł. Roszczenia o stałą kwotę rekompensaty kosztów odzyskiwania należności przysługuje wierzycielowi od każdej dokonanej transakcji handlowej. W niniejszej sprawie powód dochodził należności od dwóch transakcji handlowych objętych fakturami z dnia 01.08.2016 i z 5.08.2016r..

Dodatkowo powodowi należą się ustawowe odsetki za opóźnienie na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c. od dnia wniesienia pozwu.

W pozostałym zakresie powództwo jako bezzasadne podlega oddaleniu.

O kosztach postanowiono na podstawie art. 100 k.p.c. Powód uległ pozwanej w zakresie 33% wartości przedmiotu sporu. W tej sytuacji Sąd obciążył strony kosztami procesu stosunkowo. Powód poniósł koszty opłaty sądowej - 30,00 zł., wynagrodzenia pełnomocnika - 270,00 zł., opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. Natomiast pozwana uiściła wynagrodzenie pełnomocnika - 270,00 zł. Nie uiszczone opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Suma kosztów procesu wyniosła więc kwotę 604,00 zł. Z tego powód powinien ponieść koszty w wysokości 199,32 zł. W związku z tym zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 134,68 zł., jako różnicę między kwotą 334,00zł zł. a 199,32 zł.

Sąd omyłkowo zasądził w pkt. 1 wyroku odsetki ustawowe zamiast ustawowych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych stosownie do żądania pozwu wynikającego z treści art.48§1 i 2 k.c.

SSR Jan Matecki